

Особливості асинхронного навчання

Асинхронний режим означає взаємодію між суб'єктами дистанційного навчання, за якої учасники взаємодіють між собою:

- **із затримкою в часі**, застосовуючи при цьому інтерактивні освітні платформи, електронну пошту, форуми, соціальні мережі тощо. Можна сказати, що це режим більш самостійного навчання, яке, водночас, підтримується вчителем з використанням відповідних цифрових інструментів.

Асинхронний режим передбачає роботу

- **за власним графіком та у власному темпі** й максимально використовує переваги змішаного навчання. Це дозволяє опановувати матеріал, орієнтуючись на власне розуміння, а не на темп решти групи. Водночас, асинхронний режим може давати відчуття більшої ізольованості, адже знижується відчуття навчальної спільноти, якщо спеціально не підтримувати його.

Вимагає від учнів

- **високої самодисципліни** та розвинуеного вміння керувати своїм часом, що може бути досить складним, зокрема за відсутності попереднього досвіду такої роботи.

При асинхронній організації навчального процесу особливої важливості набуває систематичність наповнення

- **цифрової навчальної платформи**, обраної закладом освіти. Потрібно надавати чіткі інструкції та передбачити різні канали комунікації (електронна пошта, доступна форма зворотного зв'язку, месенджер, телефон тощо) на випадок виникнення технічних негараздів.

Викладання нового матеріалу

За традиційного підходу на уроці вчитель повідомляє новий матеріал, а вдома (асинхронно) учні його опрацьовують, виконуючи вправи та завдання. Такий підхід є виправданим в окремих випадках, коли учні не мають попереднього досвіду самостійного опрацювання матеріалу, або цей матеріал є зовсім новим чи високої складності. Частіше ж доцільніше спробувати реалізувати підхід **перевернутого класу**, коли сам новий матеріал опрацьовують асинхронно, а на онлайн-занятті відбувається його обговорення та практичне закріплення.

Таким чином учні можуть отримати матеріал у зручному для себе форматі. Це може бути опрацювання доступного підручника, відео-запису від свого вчителя, роликів з YouTube, TedX чи інших освітніх каналів, платформи Всеукраїнської школи онлайн тощо. Плануючи використання таких джерел,

учитель має врахувати, що час опрацювання цих матеріалів не може перевищувати **тривалості асинхронних занять**.

Якщо заклад освіти має обґрунтовані сумніви щодо можливості всіх учнів підключитися до синхронних онлайн-занять, треба забезпечити отримання навчальних матеріалів та пояснень альтернативними шляхами. Це можуть бути відеозаписи, відкриті для перегляду в будь-який час, посилання на сторінки доступного підручника чи іншого посібника, надання доступу до презентації, конспекту заняття чи інших матеріалів.

Варто зазначити, що переважна більшість сервісів проведення онлайн-уроків дозволяють здійснювати **запис занять**. В окремих випадках доступ до таких записів можна використати як альтернативу відвідуванню синхронних уроків за умови забезпечення:

- **оптимальної тривалості та наповнення запису**. У цифровому навчанні практикують короткі відеоролики тривалістю до 8-10 хвилин. Тож у разі планованого подальшого використання запису заняття варто обмежувати його тривалість або структурувати його таким чином, щоб можна було виокремити найбільш інформативний фрагмент.
- **приватності учасників уроку**. Бажано, щоб частина уроку, пропонована в записі, не містила відео- чи аудіоматеріалів учнів, присутніх на занятті. Оптимально, якщо такий запис обмежується фрагментом з поясненням учителя. Також можна надавати доступ до такого відео лише для учнів конкретного класу. Цього можна досягнути, розміщуючи це відео не у відкритому доступі YouTube, а, скажімо, на хмарному диску Google лише для учасників шкільного домену.

Практичне закріплення вивченого

Асинхронна практика має передбачати значний простір для **експериментів** і можливості виправити ймовірні помилки. Тому тут краще застосувати інструменти на кшталт LearningApps, LiveWorksheets, та інші, які дозволяють виконувати завдання довільну кількість разів без ризику отримати погану оцінку. Крім того, гнучкий розподіл часу в асинхронному режимі доцільно використати для виконання творчих, **проектних робіт**. Для реалізації диференційованого підходу можна скористатися **дошками вибору**, коли учням пропонують певний набір завдань на вибір, і вони виконують у довільному порядку всі або лише частину завдань. Важливо підібрати альтернативні завдання таким чином, щоб забезпечити досягнення запланованих результатів навчання, але, ймовірно, різними шляхами та способами.

Контроль і перевірка знань

Асинхронно можна проводити **тести**, або практикувати **індивідуалізовані завдання** в різних форматах.

Рефлексія

Для мінімізації відчуття ізольованості та отримання зворотного зв'язку, зокрема при асинхронному навчанні, варто застосовувати **опитувальники** різних видів. Окрім стандартних інструментів створення форм (у хмарних сервісах Google чи Office 365), можна

використати **онлайнві дошки** (Padlet, LinoIt, Flinga тощо), спільно формуючи їх наповнення, або взаємодіючи з готовими шаблонами.

Як поєднувати синхронне та асинхронне навчання?

Відповідно до Положення про дистанційне навчання, «не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу освіти, організовується в синхронному режимі (решта навчального часу організовується в асинхронному режимі)».

Це можна реалізувати кількома моделями:

- онлайнво відбувається **кожен третій урок предмета**, а для решти часу пропонують завдання для самостійного опрацювання та виконання;
- **окремі предмети**, за рішенням закладу освіти, можуть потребувати більше синхронного часу, аніж інші. У такому разі вони можуть мати більше онлайнвих уроків, натомість інші дисципліни базуватимуться на асинхронному режимі взаємодій;
- **тривалість онлайнного уроку** може становити 15 хвилин, а решту часу (30 хвилин) учні виконують завдання, базуючись на отриманому матеріалі.

Залежно від того, яку модель поєднання синхронного та асинхронного навчання обирає заклад і вчитель, можна по-різному наповнювати ці складові навчальними діяльностями.

Наприклад, можна розпочинати заняття синхронно, робити огляд матеріалу та спрямовувати учнів до попередньо записаного відеоуроку та набору практичних вправ і завдань, які опрацьовуються асинхронно. Наприкінці уроку відбувається повернення в спільний онлайн-простір, з'ясовуються проблемні моменти, даються відповіді на запитання, підбиваються підсумки, відбувається рефлексія.

Також можна відвести синхронний урок на розв'язування задач як для демонстрації певних прийомів учителем, так і розбору учнівських робіт.

Асинхронно в такому разі відбувається закріплення вивченого.

Можна спланувати синхронне заняття таким чином, щоб упродовж його тривалості проводити опитування. У такому разі доцільно розбити клас на менші групи, щоб частина учнів працювала з учителем, відповідаючи на запитання індивідуально чи в малій групі, а решта класу працювала асинхронно над попередньо підготованими завданнями. За якийсь час (або на наступному занятті) групи міняються.

Таким чином, можна організувати онлайнвоу складову дистанційного навчання у різних комбінаціях синхронного й асинхронного режимів взаємодій, підсилюючи їх відповідні переваги.